

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 7Co/144/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1617200551
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Adela Unčovská
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2023:1617200551.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Adely Unčovskej a členov senátu JUDr. Mariany Harvancovej a Mgr. Niny Dubovskej v právnej veci žalobcu: SPP – distribúcia, a.s., IČO: 35 910 739, so sídlom Mlynské Nivy 44/b, Bratislava, zastúpeného: Mgr. Miroslav Hanec, advokát, so sídlom Hruštiny 602, Žilina proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, D., zastúpenému: JUDr. Jana Hreňová, advokátka, so sídlom Křížna 14, Bratislava o zaplatenie 2 884,19 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Malacky zo dňa 10.1.2020, č.k. 27C/54/2017-249, jednomyseľne, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie sa p o t v r d z u j e.

Žalobca má proti žalovanému nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 2 884,19 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 2 884,19 eur od 19.8.2015 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku a žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2. Rozhodnutie vo veci samej právne odôvodnil § 52 ods. 4, § 488, § 489, § 494, § 420 ods. 1, § 442 ods. 1, § 517 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), § 82 ods. 1 písm. d), § 82 ods. 2, 3, § 76 ods. 1, 2, 7, 11 zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 251/2012 Z.z.“), § 15 ods. 7 písm. d) zákona č. 142/2000 Z.z. o metrológii a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 142/2000 Z.z.“), § 1 ods. 12 vyhlášky Ministerstva hospodárstva SR č. 449/2012 Z.z. ktorou sa ustanovuje spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu (ďalej len „vyhláška č. 449/2012 Z.z.“), § 17 ods. 3 zákona č. 382/2004 Z.z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 382/2004 Z.z.“), § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, § 209 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) a vecne tým, že v konaní mal za preukázané tvrdenie žalobcu, že na odbernom mieste žalovaného došlo k porušeniu zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii, od ktorej skutočnosti odvodzoval žalobca svoj nárok na náhradu škody voči žalovanému. Konštatoval, že zo strany žalobcu došlo k preukázaniu zákonných podmienok pre vznik zodpovednosti za škodu, v dôsledku neoprávneného odberu plynu, a to spôsobom uvedeným v § 82 ods. 1 písm. d) zákona č. 251/2012 Z.z., rovnako mal danú aktívnu legitímáciu žalobcu (prevádzkovateľa distribučnej siete) v zmysle § 82 ods. 2 zákona č. 251/2012 Z.z.. Na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žalovanému bol žalobcom na odberné miesto namontovaný plynomer s výrobným číslom 9341338 II-1996 s nepoškodenými zabezpečovacími plombami, a že plynomer bol dňa 13.7.2015

protokolárne demontovaný zamestnancami žalobcu a zapečatený v krabici bol odovzdaný E. F. za účelom znaleckého skúmania, čo potvrdil svojím podpisom žalovaný. Zároveň nebolo medzi stranami sporné, že posudzovaná poškodená plomba na plynomeri žalovaného bola originálnou plombou. Zo súkromného znaleckého posudku znalca E. F. č. 378/PL-2015, jeho výpovede na pojednávaní, ako aj z montážneho listu meradla a zápisu o vykonanej kontrole odberného miesta zo dňa 13.7.2015 vyplynulo, že na meradle umiestnenom na odbernom mieste žalovaného bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii - odstránenie jedného zaisťovacieho prvku plastovej plomby, keď chýbajúca časť plomby sa nenachádzala ani v kryte plynomera ani na plombe, keď bol plynomer dňa 13.7.2015 protokolárne demontovaný zamestnancami žalobcu a v zapečatenej krabici bol zaslaný znalcovi za účelom znaleckého skúmania, čo potvrdil aj sám žalovaný, pričom v montážnom liste ani v zázname o vykonaní kontroly nie je uvedené, že by chýbajúca časť plomby bola vypadla počas demontáže. Ani znalec v znaleckom posudku neuviedol, že by chýbajúca časť plomby bola vypadnutá a nájdená v krabici, v ktorej bol plynomer odoslaný znalcovi. Zo znaleckého posudku č. 378/PL-2015, ako aj z výpovede znalca vyplynulo, že po demontovaní plynomeru pri demontáži plomby z krytu číselníka, táto išla demontovať pri pomerne malej sile, keďže na tejto plombe chýbal jeden z dvoch zaisťovacích prvkov. Chýbajúca časť plomby sa nenachádzala ani v kryte plynomera ani na plombe, z čoho logicky potom vyplýva, že plynomer s takouto poškodenou plombou sa nachádzal u žalovaného už pred jeho demontážou. Z vykonaného dokazovania tiež vyplynulo, že žalovaný mal plynomer umiestnený v pivnici domu, teda nebol verejne prístupný, čo žalovaný ani nenamietal. Znalec pritom vo svojej výpovedi riadne vysvetlil, akým spôsobom vykonáva znalecké posúdenie, jeho vysvetlenie zodpovedá zásadám logického myslenia a je preskúmateľné. Súd prvej inštancie vyvodil, že všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti opodstatňujú záver, že na plynomeri na odbernom mieste žalovaného došlo k odstráneniu jedného zaisťovacieho prvku plomby, čo umožňuje jej demontáž pri použití pomerne malej sily, a to napĺňa skutkovú podstatu porušenia zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii. Uviedol, že na preukázanie zodpovednosti žalovaného za neoprávnený odber je dostatočným to, že vyňatie plomby z plynomeru za použitia malej sily je reálne možné, čím je zároveň preukázaná reálna možnosť vykonania zásahu do číselníka určeného meradla. Na základe vyššie uvedeného mal súd prvej inštancie preukázané protiprávne konanie žalovaného. Konštatoval, že zodpovednosť za neoprávnený odber podľa § 82 ods. 1 písm. d) zákona č. 251/2012 Z.z. a teda aj zodpovednosť za škodu podľa § 82 ods. 2 zákona č. 251/2012 Z.z. je prísne objektívna bez možnosti liberácie, a preto nie je potrebné preukazovať zavinenie žalovaného za spôsobenie škody žalobcovi, t.j. žalovaný je zodpovedný za neoprávnený odber plynu meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii bez ohľadu na to, či porušenie zabezpečenia spôsobil on sám (uvedené vyplýva aj z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3 Obdo 51/2017). Pokiaľ ide o vznik škody, súd prvej inštancie vyvodil, že je ňou skutočnosť, že žalovaný v rozhodnom období odoberal plyn prostredníctvom meradla s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii. Škoda vzniká teda tak, že plyn, ktorý reálne bol odobraný zo siete na danom odbernom mieste, a ktorý v sieti chýba, nemôže prevádzkovateľ distribučnej siete vyúčtovať konkrétnemu dodávateľovi. Škoda tu nevzniká samotným odoberaním plynu na danom odbernom mieste, pretože ak by bolo určené meradlo neporušené, bolo by takto odoberaný plyn možné merať a následne vyúčtovať príslušnému dodávateľovi a odberateľovi. Porušením zabezpečenia pred neoprávnenou manipuláciou však zaniká prevádzkovateľovi distribučnej siete táto možnosť a odobraný plyn musí znášať sám. Preto až týmto momentom možno hovoriť o vzniku škody a tento moment je aj následkom porušenia zabezpečenia určeného meradla pred neoprávnenou manipuláciou v zmysle § 82 ods. 1 písm. d) zákona č. 251/2012 Z.z.. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že v čase neoprávneného odberu, ktoré bolo žalobcom vymedzené obdobím od 18.11.2014 do 13.7.2015, bol na odbernom mieste žalovaného reálne odoberaný plyn. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že v posudzovanom prípade ide o priamu príčinnú súvislosť medzi tým, že žalovaný odoberal plyn meradlom s porušenou plombou, a tým, že v dôsledku takéhoto odberu spotreboval nemerané množstvo plynu, čím žalobcovi vznikla škoda. Konštatoval, že keďže nie je možné presne určiť okamih, kedy došlo k porušeniu zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii, a teda ani určiť okamih, odkedy už nie je možné vyúčtovať odberateľovi plyn vo vzťahu ku konkrétnemu dodávateľovi, ani množstvo plynu, ktoré plynomerom pretieklo, nie je možné spoľahlivo vyčíslieť skutočnú výšku škody. Z uvedených dôvodov boli splnené podmienky použitia postupu podľa vyhlášky č. 449/2012 Z. z., ako alternatívny spôsob výpočtu škody, pričom doba neoprávneného odberu sa taktiež určuje podľa vyhlášky č. 449/2012 Z.z., a to odo dňa nasledujúceho po poslednom fyzickom odpočte na príslušnom odbernom mieste. Správnosť samotného výpočtu výšky škody v prejedávanej veci žalovaný vôbec nespochybnil. V zmysle § 1 bod 14 vyhlášky č. 449/2012 Z.z. k škode spôsobenej neoprávneným odberom plynu sa pripočítavajú nevyhnutné náklady prevádzkovateľa siete spojené so zisťovaním a odstraňovaním neoprávneného

odberu plynu. Žalovanému tak vyúčtovaním č. XXXXXXXXXXXX, ktoré vystavil žalobca dňa 3.8.2015, bola fakturovaná škoda vypočítaná v súlade s citovanou vyhláškou, a to vo výške 2 668,72 eur a nevyhnutné náklady súvisiace so zisťovaním a odstraňovaním neoprávneného odberu vo výške 215,47 eur a žalovaný vynaloženie týchto nákladov žalobcom nerozporoval, ide o tzv. režijné náklady na zistenie neoprávneného odberu vrátane dopravy v sume 140,76 eur, posudok na meradlo vo výške 40 eur, overenie plynomeru vo výške 15,14 eur a oprava plynomeru vo výške 19,57 eur. Z vyššie uvedených dôvodov súd prvej inštancie žalobe vyhovel a uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2 884,19 eur. Pokiaľ ide o námietku premlčania vznesenú žalovaným, konkrétne plynutia objektívnej premlčacej lehoty, súd prvej inštancie dospel k záveru, že nárok žalobcu uplatnený predmetnou žalobou nie je premlčaný. Pretože čas porušenia zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii sa nedá zistiť a vzhľadom k tomu, že doba začatia neoprávneného odberu plynu bola stanovená v súlade s § 1 ods. 9 vyhlášky č. 449/2012 Z.z. ku dňu posledného fyzického odpočtu na danom odbernom mieste (18.11.2014), potom od tohto dňa je potrebné počítat začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby. Žaloba bola pritom podaná 25.1.2017, teda pred uplynutím objektívnej 3 ročnej premlčacej doby. Pri posudzovaní požadovaného úroku z omeškania, dňom nasledujúcim po dni splatnosti faktúry (vyúčtovania č. 9000205211), t.j. dňom 18.08.2015, preto súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi aj úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 2 884,19 Eur od 19.08.2015 do zaplataenia, pretože si ho žalobca od tohto dňa uplatnil. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p. a priznal žalobcovi nárok na ich náhradu v plnom rozsahu.

3. Proti rozhodnutiu podal včas odvolanie žalovaný z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) C.s.p., t.j., že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Mal za to, že súd prvej inštancie sa dostatočne alebo vôbec nevysporiadal s jeho argumentáciou, z toho dôvodu považoval napadnuté rozhodnutie za formálne, nepresvedčivé, nedostatočné a nepreskúmateľné. Predovšetkým namietal, že prvoinštančný súd sa nevysporiadal s jeho argumentáciou, podľa ktorej vo vzťahu k vyvodu zodpovednosti za škodu nestačí preukázať len porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii (poškodenie plomby), ale aj samotnú neoprávnenú manipuláciu (stočenie plynomera). Rovnako sa nevysporiadal s námietkami žalovaného v súvislosti s hodnovernosťou znaleckého posudku (znalecký posudok neobsahuje zákonné náležitosti, nie je zrejmý postup znalca a tvrdenia znalca pri výpovedi sú nepreskúmateľné), s argumentáciou týkajúcou sa dôvodov na prekonanie uplatňovania princípu objektívnej zodpovednosti, s poukázaním na kompenzačný princíp inštitútu náhrady škody a na porušenie majetkových práv zodpovednej osoby. S poukazom na uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 22.11.2011, sp.zn. IV. ÚS 499/2011 uviedol, že súd sa musí zaoberať s argumentáciou uvedenou v rozhodnutiach iných súdov, pokiaľ ich strana sporu predložila a svoje odlišné závery riadne a rozumne vysvetliť. Konštatoval, že súd prvej inštancie sa odchýlil od rozhodovacej činnosti, na ktorú poukázal žalovaný v predložených rozhodnutiach, a to v otázke protiprávneho konania, vzniku škody a výšky škody. Poukázal na to, že hoci žalobca tvrdil, že objektívna premlčacia doba začala plynúť dňa 10.8.2015, súd v rozhodnutí uviedol, že začala plynúť dňa 18.11.2014. Uvedený postup súdu považoval za porušenie práva na nestranný súd a porušenie princípu kontradiktórnosti. Uviedol, že súd prvej inštancie v súvislosti so znaleckým dokazovaním mal dospieť k rozhodnutiu, ktorým by žalobu zamietol, nakoľko žalobca tvrdil, že plomba bola demontovaná pred znaleckou činnosťou, avšak v konaní neuviedol žiadny spôsob, akým sa tak malo udiť (plomba nebola pred znaleckou činnosťou demontovaná spôsobom, ktorým ju demontoval znalec; znalec nezistil žiadne stopy nasvedčujúce tomu, že plombu pred ním niekto demontoval; znalec uviedol teoretický spôsob demontáže plomby pomocou „podtlaku“, avšak neskúmal, či takýto spôsob demontáže bol použitý), je preukázané výpoveďou znalca, že sám znalec môže poškodiť zaisťovacie prvky plomby, nie je preskúmateľné, že sám znalec nepoškodil zaisťovací prvok plomby (znalec v znaleckom posudku uviedol, že chýbajúca časť plomby sa nenachádzala v krabici alebo v telese plynomera, teda musela chýbať ešte pred demontážou plomby znalcom, pričom demontáž plomby nesprevádzal zvukový efekt, ktorý by nasvedčoval tomu, že k poškodeniu zaisťovacích prvkov plomby došlo pri činnosti znalca, avšak tieto tvrdenia nie sú uvedené ani zaznamenané v znaleckom posudku s tým, že znalec môže pri svojej výpovedi vysvetliť len to, čo sa nachádza v znaleckom posudku a nemôže uvádzať nové skutočnosti, ktoré nie sú uvedené v znaleckom posudku), znalec uviedol, že plombu bolo možné demontovať pomocou malej sily, avšak znalec použitú silu žiadnym spôsobom nemeral. V súvislosti s uvedenou

argumentáciou poukázal na rozhodnutie Okresného súdu Trnava zo dňa 3.1.2017, sp.zn. 11C/461/2015, Okresného súdu Galanta zo dňa 3.7.2017, sp.zn. 5C/569/2015, Krajského súdu v Trnave zo dňa 27.6.2018, sp.zn. 9Co/87/2017 a Krajského súdu v Trnave zo dňa 26.2.2019, sp.zn. 25Co/18/2018. Vo vzťahu k zavineniu mal odvolateľ za to, že zo žiadnych dôkazov nevyplýva, že poškodenie plomby zaviniť priamo žalovaný. Podľa jeho názoru došlo zo strany súdu prvej inštancie aj k nesprávnemu právnemu posúdeniu námietky premlčania. Uviedol, že hoci odôvodnenie námietky premlčania zo strany žalovaného smerovalo k objektívnej premlčacej dobe, podľa jeho názoru bolo povinnosťou súdu v odôvodnení rozhodnutia určiť začiatok a koniec nielen objektívnej ale aj subjektívnej premlčacej doby. Podľa jeho názoru subjektívna premlčacia doba začína plynúť odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o poškodení plomby a objektívna premlčacia doba začína plynúť odo dňa, kedy k poškodeniu plomby skutočne došlo, pričom v prípade poškodenia plomby ide o jednorazovú udalosť, nie pokračujúce konanie. Mal za to, že súd prvej inštancie nesprávne určoval začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby pomocou § 1 ods. 9 vyhlášky č. 449/2012 Z.z. ku dňu posledného fyzického odpočtu na danom odbornom mieste, s tým, že predmetná vyhláška je vykonávacím predpisom k zákonu č. 251/2012 Z.z. a má sa použiť pri určení výšky škody za podmienok uvedených v § 82 ods. 3, teda subsidiárne. Podľa jeho názoru nemožno objektívnu skutočnosť (škodovú udalosť) určovať na účely posúdenia premlčania podľa fikcie uvedenej vo vykonávacom predpise. K nesprávnemu právnemu posúdeniu § 82 ods. 2 v spojení s § 82 ods. 1 písm. d) zákona č. 251/2012 Z.z. uviedol, že právny názor vyjadrený v rozhodnutí NS SR zo dňa 22.3.2018, sp.zn. 3Obdo/51/2017 je nesprávny, keď dovolací súd pojmom „neoprávnený odber plynu“ odôvodňuje aj protiprávny úkon aj vznik škody, napriek tomu, že protiprávny úkon a vznik škody musia byť odôvodnené skutkovými okolnosťami, t.j. nerozlišuje sa medzi skutkovou a právnou rovinou a dochádza k ich chybnému zamieňaniu. Uviedol, že nakoľko v § 82 ods. 1 písm. a) až h) zákona č. 251/2012 Z.z. je upravených niekoľko skutkových podstát, ktoré pokrývajú rôzne skutkové konania, tak aj skutkové následky týchto konaní budú rôzne a za škodu v zmysle § 82 ods. 2 zákona č. 251/2012 Z.z. bude potrebné považovať vždy ten následok, ktorý vzniká v priamej príčinnej súvislosti s konkrétnym konaním. Mal za to, že pri konaní poškodzujúcim plombu (porušujúcim zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii) je následkom poškodená plomba (škoda – poškodená plomba). Je zrejmé, že za škodu podľa § 82 ods. 2 zákona č. 251/2012 Z.z. nie je možné automaticky vždy považovať množstvo odobratého plynu, nakoľko nie každé konanie spočíva v protiprávnom odoberaní a spotrebe plynu. Konštatoval, že účelom plomby je ochrana indikačného zariadenia plynomera pred neoprávneným zásahom, ktorého cieľom by bolo zmeniť namerané údaje. Poškodenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii a samotnú neoprávnenú manipuláciu však treba dôsledne rozlišovať, pretože ide o dve samostatné konania s dvomi odlišnými skutkovými následkami, naplňujúce dva samostatné druhy neoprávnených odberov. Podľa názoru odvolateľa je potrebné vykladať ust. § 82 ods. 2 v spojení s § 82 ods. 1 písm. d) a § 82 ods. 1 písm. c) zákona č. 251/2012 Z.z. tak, že skutková podstata § 82 ods. 1 písm. d) zákona č. 251/2012 Z.z. pokrýva konanie, spočívajúce v porušení zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii, ktorého priamym následkom je porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, preto za škodu na účely § 82 ods. 2 zákona č. 251/2012 Z.z. treba považovať poškodené zabezpečenie, t.j. poškodenú plombu a skutková podstata § 82 ods. 1 písm. c) zákona č. 251/2012 Z.z. pokrýva konanie spočívajúce v zásahu do meradla, ktoré je možné vykonať v prípade, ak dôjde k porušeniu zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii, pričom následkom takéhoto zásahu je to, že meradlo nezaznamenáva alebo nesprávne zaznamenáva odber plynu, potom za škodu treba považovať množstvo plynu, ktoré odberateľ spotreboval, ale meradlo ho nezaznamenalo, tento rozdiel v množstve plynu nevzniká konaním – odoberaním plynu, ale konaním – zásahom do meradla. Z rozhodovacej praxe súdov vyplýva záver, že zistenie existencie „porušenia zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii“ na meradle, je objektívnym protiprávnym stavom, ktorý zákon označuje za neoprávnený odber plynu. K zodpovednosti za spôsobenú škodu však musí pristúpiť aj nespochybniteľne zistená skutočnosť „vzniku škody“. Inými slovami, samotné konštatovanie neoprávneného odberu v sebe nezahŕňa predpoklad existencie vzniku škody, tak ako to ďalej zákonodarca uvádza v § 82 ods. 2 zákona č. 251/2012 Z.z., a ktorý vznikom škody podmieňuje povinnosť odberateľa škodu nahradiť. Iba v prípade, ak žalobca preukáže, že škoda skutočne vznikla, možno dospieť k záveru, že ten odberateľ, vo vzťahu ku ktorému možno konštatovať neoprávnený odber, je povinný takúto škodu nahradiť. Všeobecne záväzný právny predpis pre určenie výšky škody je možné použiť iba pre prípad nemožnosti vyčíslenia výšky skutočne vzniknutej škody za podmienok podľa § 82 ods. 3 zákona č. 251/2012 Z.z., nie pre prípad nemožnosti zistenia, či škoda skutočne vznikla. Vo vzťahu k výške škody uviedol, že výška škody, ktorú určil súd prvej inštancie je neprimeraná, nakoľko niekoľkonásobne prevyšuje bežnú spotrebu na odbornom mieste žalovaného. Poukázal na to, že v priebehu konania predložil vyúčtovacie faktúry a grafický prehľad a porovnanie príslušných spotrieb a v odvolacom konaní doplnil spotrebu za obdobie od 19.12.2018 do 31.12.2019,

ktorú nemal k dispozícii počas konania pred súdom prvej inštancie. Jeho argumentácia ohľadom výšky škody vychádzala z rozhodnutia Ústavného súdu ČR zo dňa 11.8.2015, sp.zn. I. ÚS 668/15. Podľa jeho názoru súd prvej inštancie sa nesprávne oprel o argument vychádzajúci z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR zo dňa 13.6.2019, sp.zn. 3Obdo/49/2018, podľa ktorého množstvo skutočne odobratého plynu počas rozhodného obdobia nie je možné určiť ani na základe údajov o spotrebe plynu za obdobie, ktoré predchádzalo neoprávnenému odberu plynu, prípadne za obdobie, ktoré nasledovalo po neoprávnenom odbere plynu, keďže tieto údaje nepredstavujú údaj o množstve skutočne odobratého plynu počas obdobia neoprávneného množstva plynu. Mal za to, že rovnakým argumentom, akým Najvyšší súd SR vylúčil použitie spotrieb za predchádzajúce obdobia, je možné vylúčiť aj spotrebu určenú podľa vyhlášky, pretože spotreba určená podľa vyhlášky rovnako nepredstavuje údaj o množstve skutočne odobratého plynu počas obdobia neoprávneného odberu plynu. Podľa jeho názoru je správny postup ten, podľa ktorého bude výška škody určená podľa spotrieb za predchádzajúce obdobia, pretože takto určená výška škody sa najviac približuje výške škody reálnej. Uvedený záver vychádza z rozhodnutí Ústavného súdu ČR zo dňa 1.4.2014, sp.zn. PL. ÚS 29/13, Ústavného súdu ČR zo dňa 11.8.2015, sp.zn. I. ÚS 668/15, Krajského súdu v Bratislave zo dňa 13.6.2018, sp.zn. 3Cob/239/2017 a Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30.9.2019, sp.zn. 6Co/210/2019. Ak by sa vychádzalo pri určení výšky škody z priemernej spotreby žalovaného za všetky známe predchádzajúce a nasledujúce obdobia oproti obdobiu neoprávneného odberu plynu, tak množstvo plynu zo žalobcom určených 238 dní by malo byť množstvo plynu 909,16m³, ktorého hodnota je 308,43 eur. Na základe uvedeného žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietne. K odvolaniu pripojil vyúčtovaciu faktúru za plyn za obdobie od 19.12.2018 do 31.12.2019.

4. Žalobca sa k odvolaniu žalovaného vyjadril v podaní zo dňa 24.3.2020, v ktorom uviedol, že tvrdenia žalovaného neuznáva a považuje ich za účelovo zavádzajúce. Konštatoval, že žalovaný v odvolaní uviedol množstvo rozhodnutí súdov, ktoré boli buď zrušené alebo rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu SR prekonané, a teda neaktuálne. Podľa jeho názoru tvrdenia žalovaného ho nijakým spôsobom nezbavujú objektívnej zodpovednosti za neoprávnený odber plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, následkom ktorého vznikla žalobcovi škoda. Pokiaľ žalovaný tvrdil, že na úspešné uplatnenie zodpovednosti za škodu nestačí preukázať len porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii, ale aj samotnú neoprávnenú manipuláciu, ide podľa názoru žalobcu o nesprávny výklad ustanovení zákona a ustálenej rozhodovacej praxe súdov. Mal za to, že nie je potrebné preukázať aj samotnú manipuláciu s číselníkom, konkrétne stočenie číselníka plynomera, pričom žalobca nemá reálnu možnosť preukázať manipuláciu s číselníkom, ku ktorej skutočnosti sa vyjadril v konaní aj znalec. Poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp.zn. 3Obdo/49/2019 s tým, že žalobca nemôže ignorovať aktuálne rozhodnutia najvyššieho súdu a krajských súdov. Uviedol, že skutočnosť či bolo žalovaným zasiahnuté do číselníka, konkrétne či bol stočený údaj, nie je smerodajná a nie je predmetom zisťovania, pričom žaloba neobsahuje takúto skutkovú podstatu, o ktorej účelovo hovorí žalovaný. Vo vzťahu k namietanej objektívnej zodpovednosti odkázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu sp.zn. 3Obdo/51/2017 a 3Obdo/49/2019. V súvislosti s vykonaným dokazovaním mal za to, že znalecký posudok bol vypracovaný podľa zákonných predpisov a obsahuje všetky zákonné náležitosti s tým, že znalec v posudku jasne opísal, že plomba osadená v kryte číselníka je mechanicky poškodená. Súd prvej inštancie podľa jeho názoru správne uviedol, že všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti opodstatňujú záver, že na plynomeri na odbernom mieste žalovaného došlo k odstráneniu jedného zaisťovacieho prvku plomby, čo umožňuje jej demontáž pri použití malej sily, a to napĺňa skutkovú podstatu porušenia zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii. Rovnako aj posúdenie námietky premlčania zo strany prvoinštančného súdu považoval za správne. Vo vzťahu k výške škody uviedol, že pre výpočet škody vzniknutej neoprávneným odberom zemného plynu bol Ministerstvom hospodárstva vydaný vykonávací predpis, ktorý určuje spôsob výpočtu škody, pričom sa nemožno stotožniť s tvrdeniami žalovaného, že tento predpis nemožno akceptovať, keďže vyhláška je záväzným právnym predpisom a neexistuje iný hodnoverný spôsob výpočtu výšky škody. V tejto súvislosti poukázal na odôvodnenie rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, sp.zn. 3Obdo/49/2019. Na základe uvedeného žiadal, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie potvrdil.

5. Žalovaný reagoval podaním zo dňa 3.6.2020, v ktorom uviedol, že pokiaľ ide o premlčanie, nikdy v konaní netvrdil, že ku škode malo dôjsť úmyselným konaním, pričom zotrval na vznesenej námietke premlčania a mal za to, že žalobca nepreukázal, že žalobu podal včas v rámci objektívnej premlčacej doby. Vo vzťahu k znaleckému dokazovaniu poukázal na to, že žalobca uviedol len všeobecné tvrdenia a neuviedol žiadne konkrétne argumenty, ktoré by spochybovali žalovaného argumentáciu

spochybňujúcu predložený znalecký posudok. V rámci vyjadrenia predložil rozhodnutie Ministerstva spravodlivosti SR ako príslušného správneho orgánu zo dňa 27.11.2019, č. XXXXX/XXXX/XXX, ktorým uznalo znalca E. B. F. vinného z porušenia povinnosti vykonávať znaleckú činnosť riadne, čím spáchal pokračovací iný správny delikt vo viacčinnom súbehu, za čo mu bola uložená pokuta vo výške 1 400 eur a rozhodnutie Ministra spravodlivosti SR zo dňa 11.3.2020, č. XXXXX/XXXX/XXX/RK, ktorým bol rozklad znalca zamietnutý a prvostupňové rozhodnutie potvrdené. Správny orgán vytkol znalcovi, že v znaleckých posudkoch nevysvetlil a ani z fotografií uvedených v znaleckých posudkoch nevyplývalo akým spôsobom znalec pri demontáži plynových plomb postupoval, akým spôsobom plomba poškodil, pričom neuviedol ani to, aký vplyv mohlo mať poškodenie plomby na znalecké dokazovanie. Žalovaný žiadal, aby odvolací súd tieto rozhodnutia vykonal ako dôkazy a zároveň žiadal, aby si odvolací súd vyžiadal z Ministerstva spravodlivosti SR informáciu o totožnosti znalca, ktorého sa predložené rozhodnutia týkajú. V otázke vzniku a výšky škody zopakoval svoju doterajšiu argumentáciu.

6. Žalobca v podaní zo dňa 27.7.2020 navrhol odvolaciemu súdu, aby na argumenty a námietky žalovaného uvedené v jeho vyjadrení neprihliadal, nakoľko nie sú podané včas a ide o neprípustné novoty v konaní. K námietke premlčania konštatoval, že právna úprava v zákone o energetike a vo vykonávacej vyhláške má svoje logické súvislosti a počíta s tým, že žalobca nemôže vždy presne identifikovať dátum začiatku neoprávneného odberu. Mal za to, že žaloba bola podaná v zákonnej lehote a žalobca sa dozvedel o vzniknutej škode dňom, kedy znalec potvrdil poškodenie zabezpečovacej značky /plomby číselníka meradla a toto zistenie oznámil žalobcovi. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave zo dňa 26.6.2019, sp.zn. 31Cob/36/2018. Vo vzťahu k znaleckému dokazovaniu zopakoval doterajšiu argumentáciu a poukázal na odôvodnenie rozsudku Krajského súdu v Trnave, sp.zn. 31Cob/36/2018. Pokiaľ ide o disciplinárne konanie proti znalcovi, uviedol, že ak by sa jednalo o znalca E. B. F., má za to, že podnet na Ministerstvo spravodlivosti SR podal práve právny zástupca žalovaného účelovo a týkalo sa len formálnych znakov znaleckého posudku. Zároveň sa v rozhodnutí Ministerstva spravodlivosti SR nenachádza znalecký posudok namietaný žalovaným, preto jeho námietka nemá žiadnu relevanciu. V súvislosti so vznikom a výškou škody namietal, že rozhodnutia Ústavného súdu ČR, na ktoré poukázal žalovaný, sa zaoberajú elektrickou energiou, preto nie sú smerodajné. S odkazom na uznesenia Najvyššieho súdu SR (sp.zn. 3Obdo/49/2019, sp.zn. 5Obdo/32/2018) mal za to, že vykonávací predpis je určený práve z dôvodu, že nie je možné určiť výšku odobratého plynu.

7. V podaní zo dňa 22.4.2021 žalovaný poukázal na nález Ústavného súdu SR zo dňa 9.3.2021, sp.zn. III. ÚS 114/2020, ktorého právne úvahy podľa názoru žalovaného potvrdzujú správnosť a dôvodnosť jeho argumentácie týkajúcej sa vzniku a výšky škody.

8. Žalobca v podaní zo dňa 11.6.2021 uviedol, že ústavný súd v predmetnom náleze nenáležite vyslovoval názory na samotnú podstatu sporu a venoval sa konkrétnym právnym a skutkovým tvrdeniam ako aj k výkladu právnych predpisov, ktoré všeobecné súdy aplikovali na sporný prípad. Podľa názoru žalobcu sa ústavný súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu bez presvedčivého, rozumného a logického odôvodnenia. Závery ústavného súdu považoval za nesprávne a zmätočné. V podaní zo dňa 27.2.2023 poukázal žalobca na aktuálnu judikatúru súdnych autorít SR, ktorá potvrdzuje nárok žalobcu na náhradu škody uplatňovaný v konaní, a to uznesenie Ústavného súdu SR, sp.zn. II. ÚS 204/2021, uznesenie Ústavného súdu SR, sp.zn. II. ÚS 319/2021, uznesenie Ústavného súdu SR, sp.zn. I. ÚS 457/2021, uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp.zn. 4Cdo/106/2020. Zároveň poukázal na súčasné rozhodnutia krajských súdov (uznesenie Krajského súdu v Prešove, sp.zn. 1CoCsp/17/2022, rozsudok Krajského súdu v Trnave, sp.zn. 26CoCsp/27/2021, uznesenie Krajského súdu v Trnave, sp.zn. 24Co/31/2022, rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp.zn. 7Cob/38/2022).

9. Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu a medziach dôvodov odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 a 378 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. C.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p.), keďže sa nejednalo o prípad, v ktorom by bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, nariadenie pojednávania si nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je podané dôvodne.

10. Odvolací súd, prihliadajúc na obsah súdneho spisu a z neho vyplývajúci skutkový stav, nezistil v postupe súdu prvej inštancie žiadne vady týkajúce sa procesných podmienok (§ 380 ods.2 C.s.p.).

11. V prejednávanej veci z obsahu súdneho spisu vyplýva, že žalobca sa domáhal náhrady škody titulom neoprávneného odberu plynu v odbernom mieste žalovaného meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. Porušenie plomby na meradle bolo zistené po kontrole meradla umiestneného v pivnici rodinného domu žalovaného a znaleckom posúdení.

12. Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

13. Podľa § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

14. Podľa § 82 ods. 1 písm. d) zákona č. 251/2012 Z.z. neoprávneným odberom plynu je odber meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, alebo určeným meradlom, ktoré nebolo namontované prevádzkovateľom siete.

15. Podľa § 82 ods. 2 zákona č. 251/2012 Z.z. odberateľ, ktorý neoprávnene odoberal plyn, je povinný uhradiť dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete a prevádzkovateľovi distribučnej siete, prevádzkovateľovi zásobníka skutočne vzniknutú škodu, ak vznikla. Odberateľ, ktorý neoprávnene odoberal plyn, je povinný uhradiť spolu so škodou aj ušlý zisk dodávateľovi plynu, prevádzkovateľovi prepravnej siete a prevádzkovateľovi distribučnej siete.

16. Podľa § 82 ods. 3 zákona č. 251/2012 Z.z. ak nemožno vyčíslit' skutočne vzniknutú škodu na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov, použije sa spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu ustanovený všeobecne záväzným právnym predpisom vydaným podľa § 95 ods. 1 písm. l).

17. Podľa § 76 ods. 1 zákona č. 251/2012 Z.z. dodávku plynu je povinný merať prevádzkovateľ distribučnej siete vlastným určeným meradlom, ktoré koncovému odberateľovi plynu bezodplatne montuje, udržiava a pravidelne zabezpečuje jeho overenie.

18. Podľa § 76 ods. 2 zákona č. 251/2012 Z.z. prevádzkovateľ distribučnej siete je povinný vykonať fyzický odpočet stavu počítadla určeného meradla na odbernom mieste, ktoré nie je vybavené určeným meradlom umožňujúcim diaľkový odpočet minimálne raz za 12 po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov; fyzický odpočet u odberateľa plynu mimo domácnosti je povinný vykonať každoročne k 31. decembru v priebehu mesiaca december príslušného kalendárneho roka. Fyzickým odpočtom stavu počítadla určeného meradla na odbernom mieste sa rozumie aj odpočet na základe stavu počítadla určeného meradla nahláseného odberateľom plynu a odsúhlaseného prevádzkovateľom distribučnej siete. Odberateľ plynu mimo domácnosti môže každoročne nahlásiť svojmu dodávateľovi plynu alebo prevádzkovateľovi distribučnej siete skutočný stav počítadla určeného meradla k 31. decembru najneskôr do piatich kalendárnych dní od skončenia kalendárneho roka. Prevádzkovateľ distribučnej siete má právo použiť typové diagramy dodávky, ak nemá k dispozícii údaje o skutočnom stave počítadla určeného meradla alebo údaje o stave počítadla určeného meradla nahláseného odberateľom plynu a odsúhlaseného prevádzkovateľom distribučnej siete. Prevádzkovateľ distribučnej siete je povinný oznámiť dodávateľovi plynu údaje za odberné miesta odberateľov plynu mimo domácností do 10 kalendárnych dní od skončenia kalendárneho roka.

19. Podľa § 76 ods. 7 zákona č. 251/2012 Z.z. dodávateľ plynu fakturuje dodané množstvo plynu za 12 po sebe nasledujúcich mesiacov na základe údajov oznámených prevádzkovateľom distribučnej siete podľa odseku 2 najneskôr nasledujúci kalendárny mesiac po ich oznámení prevádzkovateľom distribučnej siete. V obdobiach medzi termínmi pravidelných odčítaní skutočne nameraných údajov o dodávke plynu podľa odseku 2 dodávateľ plynu môže určiť množstvo dodaného plynu na účely vystavenia faktúry na základe typových diagramov dodávky, ak nemá k dispozícii údaje podľa stavu určeného meradla vzájomne odsúhlaseného dodávateľom plynu a odberateľom plynu. Dodávateľ plynu je povinný v každej faktúre za dodávku plynu uviesť číslo odberného miesta, pod ktorým je odberné miesto evidované u príslušného prevádzkovateľa distribučnej siete.

20. Podľa § 76 ods. 11 zákona č. 251/2012 Z.z. odberateľ plynu je povinný prevádzkovať odberné plynové zariadenie tak, aby nepoškodil určené meradlo. Akýkoľvek zásah do určeného meradla v rozpore s osobitným predpisom 69) je zakázaný.

21. Podľa § 15 ods. 7 písm. d) zákona č. 142/2000 Z.z. platnosť overenia určeného meradla zaniká, ak je poškodená, pozmenená, odstránená alebo inak porušená overovacia značka alebo zabezpečovacia značka.

22. Podľa § 1 ods. 12 vyhlášky č. 449/2012 Z.z. v prípade neoprávneného odberu plynu, pri ktorom má prevádzkovateľ distribučnej siete k dispozícii údaje o množstve neoprávnenne odobratého plynu z určeného meradla (meradla, ktoré má platné overenie a bolo namontované prevádzkovateľom distribučnej siete), výška škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu sa vypočíta ako súčin množstva neoprávnenne odobratého plynu určeného meradlom a ceny podľa odseku 1.

23. Podľa § 17 ods. 3 zákona č. 382/2004 Z.z. účinný ku dňu vyhotovenia znaleckého posudku písomne vyhotovený znalecký posudok obsahuje

- a) titulnú stranu,
- b) úvod,
- c) posudok,
- d) záver,
- e) prílohy potrebné na zabezpečenie preskúmateľnosti znaleckého posudku,
- f) znaleckú doložku.

24. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie správne posúdil prejednávanú vec v súlade s ustálenou judikatúrou Najvyššieho súdu SR, a to v otázke charakteru zodpovednosti za neoprávnený odber plynu ako aj v otázke splnenia predpokladov zodpovednosti za škodu pri neoprávnenom odbere plynu. Predovšetkým je potrebné poukázať na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5 Obdo/32/2018, ktoré bolo uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 45/2019. V predmetnom rozhodnutí najvyšší súd poukázal na objektívnu zodpovednosť danú pri neoprávnenom odbere plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, ktorý záver bol vyslovený vo viacerých predchádzajúcich rozhodnutiach najvyššieho súdu. Zároveň konštatoval, že podľa § 82 ods. 1 písm. d) zákona č. 251/2012 Z.z. je odberateľ plynu zodpovedný za neoprávnený odber plynu, ktorý bol meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii bez ohľadu na zavinenie samotného odberateľa plynu. Ústavnú udržateľnosť uvedeného právneho názoru konštatoval aj Ústavný súd SR vo svojom rozhodnutí sp.zn. III. ÚS 114/2020. Vo svetle vyššie uvedených záverov nemožno argumentácii žalovaného o nepreukázaní jeho zavinenia pri poškodení plomby priznať úspech.

25. Odvolací súd nepovažoval za dôvodné ani námietky žalovaného týkajúce sa splnenia predpokladov zodpovednosti za škodu neoprávneným odberom plynu. V prvom rade je potrebné upriamiť pozornosť na znenie § 82 ods. 1 zákona č. 251/2012 Z.z., ktoré obsahuje definíciu neoprávneného odberu plynu, t.j. protiprávneho konania na základe viacerých skutkových podstát, medzi inými aj na základe odberu meraného určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. Inak povedané, odberateľ plynu odoberajúci plyn prostredníctvom plynomeru s poškodenou plombou sa dopúšťa protiprávneho konania v podobe neoprávneného odberu plynu. Právnym dôsledkom uvedeného protiprávneho konania je povinnosť odberateľa uhradiť dodávateľovi škodu, ak vznikla (uvedené je stanovené v § 82 ods. 2 zákona č. 251/2012 Z.z.). Vzhľadom na jednoznačnú definíciu obsiahnutú v zákone č. 251/2012 Z.z. nemožno prisvedčiť argumentácii žalovaného, že dôsledkom konania poškodzujúceho plombu je poškodená plomba, teda škoda spočíva v poškodenej plombe. Rovnako nemožno nijakým spôsobom z ustanovení zákona č. 251/2012 Z.z. vyvodiť záver, že k vyvodu zodpovednosti za škodu nestačí preukázať len porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii (poškodenie plomby), ale aj samotnú neoprávnenú manipuláciu (stočenie plynomera). Naopak, pre vyvodenie zodpovednosti za škodu postačuje preukázať iba porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii, nie je potrebné preukazovať aj samotnú neoprávnenú manipuláciu (stočenie plynomera), keďže ide o samostatnú „skutkovú podstatu“ protiprávneho konania spočívajúceho v neoprávnenom odbere plynu. Uvedená otázka bola riešená vo vyššie spomínanom rozhodnutí Najvyššieho súdu SR, sp.zn. 5Obdo/32/2018 (R 45/2019), v ktorom dovolací súd uviedol, že za protiprávny úkon ako jeden z predpokladov zodpovednosti za škodu považuje zákon neoprávnený odber

plynu, ktorý bol meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, pričom v takom prípade je v zmysle § 82 ods. 1 písm. d) zákona č. 251/2012 Z.z. rozhodujúce samotné porušenie zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii plynu na meradle a je irelevantné, či bolo meradlo funkčné alebo nefunkčné, prípadne, či zaznamenávalo skutočný alebo nižší odber plynu, ktoré sú spolu so zavineným konaním odberateľa plynu podstatné pre naplnenie skutkovej podstaty neoprávneného odberu plynu podľa § 82 ods. 1 písm. c) zákona č. 251/2012 Z.z., podľa ktorej si však žalobca v rozhodovanej veci neuplatnil svoj nárok.

26. Vo vzťahu k vzniku škody ako ďalšiemu predpokladu zodpovednosti za škodu odvolací súd poukazuje na ustálenú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR, ktorá je prejavovaná v odôvodnení rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo/32/2018 (R 45/2019). Najvyšší súd v predmetnom rozhodnutí vo vzťahu k vzniku škody a jej vyčísleniu uviedol nasledovne: „Škodou, ktorú je prevádzkovateľ distribučnej siete oprávnený vymáhať, je škoda skutočná, t. j. spočívajúca v odstránení protizákonného stavu (oprava poškodenej plomby a súvisiace náklady), hodnota neoprávnene odobratého množstva zemného plynu, ako aj v nákladoch, ktoré žalobca musí v súvislosti s neoprávneným odberom plynu vynaložiť a ktoré by mu nevznikli, ak by k neoprávnenému odberu plynu nedošlo. V prípade odberu plynu meradlom, na ktorom je porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, vzniká žalobcovi ako prevádzkovateľovi distribučnej siete škoda, keďže dochádza k zmenšeniu jeho majetku o hodnotu odobratého množstva zemného plynu žalovaným. Za skutočnú škodu je potrebné považovať aj náklady, ktoré žalobca musel v súvislosti s neoprávneným odberom plynu vynaložiť a ktoré by mu inak nevznikli. Pre prípad, kedy skutočnú škodu nie je možné určiť inými relevantnými prostriedkami, zákon splnomocnil príslušné ministerstvo, aby všeobecne záväzným predpisom určilo náhradný spôsob výpočtu výšky škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu, a to vydalo vyhlášku Ministerstva hospodárstva SR č. 155/2005 Z. z., ktorou sa ustanovuje spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu. Pre určenie skutočne spôsobenej škody v zmysle množstva odobratého plynu v prípade neoprávnených odberov plynu by prevádzkovateľ distribučnej siete, z ktorej bol plyn neoprávnene odobratý, musel poznať presné množstvo takto odobratého zemného plynu. V zmysle ustanovenia § 19 zákona č. 142/2000 Z. z. o metrológii a o zmene a doplnení niektorých zákonov je možné určené meradlá používať na daný účel, len ak majú platné overenie, ak sa toto vyžaduje, teda záväzný (jednoznačný) údaj o spotrebe môže poskytnúť výlučne plynomer s platným overením. Podľa tohto ustanovenia na určenie množstva odobratého plynu nie je možné použiť údaj z meradla, na ktorom bola porušená plomba (overovacia/zabezpečovacia značka). Pokiaľ teda nie je možné určiť skutočne odobraté množstvo plynu v rozhodnom období spôsobom, ktorý neodporuje zákonu, a teda nemožno spoľahlivo určiť výšku skutočne spôsobenej škody v prípade odberu plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, je potrebné túto výšku určiť spôsobom ustanoveným zákonom, a to za použitia na to vypracovaného podzákonného predpisu, ktorý zároveň zohľadňuje existenciu konkrétnych spotrebičov nachádzajúcich sa v nehnuteľnosti, v ktorej k odberu plynu dochádzalo, a ich skutočnú spotrebu“.

27. Z vyššie uvedeného vyplýva nesprávnosť argumentácie žalovaného o zamieňaní si dvoch predpokladov zodpovednosti za škodu, a to protiprávneho úkonu a vzniku škody. Za protiprávne konanie je potrebné považovať po určitý čas trvajúce konanie v podobe neoprávneného odberu plynu meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, pričom škodou je odobraté, riadne namerané množstvo plynu.

28. Pokiaľ ide o výpočet škody, odvolací súd nevzhliadol dôvod odkloniť sa od ustálenej judikatúry najvyššieho súdu v tejto otázke. Odvolací súd zdôrazňuje úlohu Najvyššieho súdu SR upravenú v § 8 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v zmysle ktorej Najvyšší súd dbá o jednotný výklad a jednotné používanie zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov vlastnou rozhodovacou činnosťou a tým, že prijíma stanoviská k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov a zverejňuje právoplatné súdne rozhodnutia zásadného významu v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. V prejednávanej veci ide o prípad, kedy nie je možné určiť skutočné odobraté množstvo plynu v rozhodnom období, a to z dôvodu, že na určenie množstva odobratého plynu nie je možné použiť údaj z meradla, na ktorom bola porušená plomba. Ak aj ústavný súd v konkrétnej veci (sp.zn. III. ÚS 114/2020) vyslovil, že aj náhradný spôsob určenia výšky škody sa má čo najviac blížiť k náhrade skutočne vzniknutej škody, odvolací súd si dovoľuje poznamenať, že skutočnú výšku vzniknutej škody v danom prípade nie je možné zistiť, preto nie je dost' možné sa k nej pri náhradnom spôsobe určenia priblížiť.

V závere odôvodnenia rozhodnutia ústavný súd však pojednáva o potrebe zaoberať sa moderáciou výšky škody, ktorý inštitút (zníženie náhrady) upravený v § 450 Občianskeho zákonníka nevychádza z potreby priblížiť sa skutočnej škode, ale umožňuje znížiť riadne určenú náhradu škody z dôvodov hodných osobitného zreteľa. V prejednávanej veci však žiadne takéto dôvody zo strany žalovaného neboli tvrdené ani preukázané, preto ani nebol dôvod na postup podľa § 450 Občianskeho zákonníka zo strany prvoinštančného súdu.

29. Pokiaľ ide o vyhodnotenie námietky premlčania, súd prvej inštancie ustálil, že objektívna premlčacia doba začala plynúť od posledného fyzického odpočtu na danom odbornom mieste (18.11.2014), odvolací súd dopĺňa, že začala plynúť najskôr odo dňa posledného fyzického odpočtu. V danom prípade je zrejmé, že žalobca ako prevádzkovateľ distribučnej siete nemá objektívne možnosť zistiť kedy došlo k porušeniu zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii na meradle. Ak je pre účely výpočtu škody vo vykonávacom predpise (§ 1 ods. 9 vyhlášky MH SR č. 449/2012 Z.z.) stanovený začiatok účtovania odberu plynu deň, ku ktorému bol na predmetnom mieste prevádzkovateľom siete vykonaný posledný fyzický odpočet určeného meradla predchádzajúci dňu zistenia neoprávneného odberu plynu v prípadoch, keď nemožno zistiť dobu trvania neoprávneného odberu plynu (čo je aj prípad prejednávanej veci), potom možno považovať tento deň zároveň za začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby. Inak povedané, ak samotný právny predpis predpokladá nemožnosť zistenia doby trvania neoprávneného odberu plynu, nepriamo tak deklaruje aj nemožnosť zistenia času porušenia zabezpečenia proti neoprávnenej manipulácii na meradle a bolo by nelogické požadovať od dodávateľa plynu preukázanie momentu porušenia tohto zabezpečenia na účely vyhodnotenia námietky premlčania nároku. Navyiac, ak vyhláška určuje spôsob výpočtu škody a začiatok obdobia, za ktoré sa má účtovať odber plynu v prípade meradla s porušeným zabezpečením proti neoprávnenej manipulácii, ktorým je deň posledného fyzického odpočtu meradla, týmto zároveň fikciou stanovuje deň vzniku škody, ktorý tiež možno považovať za moment porušenia zabezpečenia meradla. Pokiaľ ide o subjektívnu premlčaciu dobu, táto začala plynúť odo dňa kedy sa žalobca dozvedel o vzniku škody, t.j. odo dňa obdržania znaleckého posudku dňa 10.8.2015, ktoré tvrdenie žalobcu podložené listinným dôkazom (podacia pečiatka na znaleckom posudku) nebolo zo strany žalovaného nijakým spôsobom rozporované. Vzhľadom k tomu, že žaloba bola podaná dňa 25.1.2017, možno uzavrieť, že nárok žalobcu nie je premlčaný.

30. Vo vzťahu k hodnovernosti a preskúmateľnosti znaleckého posudku sa odvolací súd nestotožnil s námietkami žalovaného. Znalecký posudok obsahuje všetky údaje vyžadované zákonom č. 382/2004 Z.z. (účinným ku dňu vypracovania posudku) ako aj všetky podstatné skutočnosti potrebné pre prijatie záveru o porušení zabezpečenia plomby na meradle. Nemožno prijať záver, že ak znalec neuviedol, resp. inak nezaznamenal presný opis spôsobu demontáže plomby, uvedené by spôsobilo nepreskúmateľnosť znaleckého posudku. Je viac než pochybné, že by zvukový alebo obrazový záznam demontáže plomby prispel k preskúmateľnosti znaleckého posudku. Podľa názoru odvolacieho súdu ide o neprimerané požiadavky na obsah znaleckého posudku a námietky žalovaného sa javia ako účelové, resp. účelovo spochybňujúce odborne spôsobilú osobu pri výkone jej činnosti. Vo vzťahu k rozhodnutiu Ministerstva spravodlivosti SR o disciplinárnom previnení znalca, odvolací súd konštatuje, že aj v prípade, ak by išlo o znalca, ktorý vyhotovil znalecký posudok v prejednávanej veci, uvedené rozhodnutie sa netýka znaleckého posudku predloženého v tomto konaní. Okrem uvedeného odvolací súd zdôrazňuje, že súd nie je takýmto rozhodnutím viazaný a pripustenie procesnej obrany žalovaného vo forme rozhodnutia o inom správnom delikte znalca by predstavoval nepripustný zásah do procesu hodnotenia dôkazov pred súdom. Oznámenie o spáchaní iného správneho deliktu podané na ministerstve je inštitútom správneho práva trestného a nepatrí medzi prostriedky procesného útoku, príp. procesnej obrany v konaní prebiehajúcim pred orgánom verejnej moci, ktorých uplatnenie má súkromnoprávny charakter a je plne v dispozícii osoby, ktorá tvrdí, že konaním inej osoby došlo k zásahu do konkrétnych subjektívnych práv. Orgán verejnej moci je pri vyhodnocovaní dôkazov, znalecké úkony nevynímajúc, autonómny, a teda nie je viazaný rozhodnutím ministerstva spravodlivosti o inom správnom delikte. Okrem toho predmetom konania o inom správnom delikte nie je v zásade posudzovanie vecnej správnosti znaleckých úkonov, s výnimkou extrémnych názorových excesov, ale ich logickosť. Ministerstvu spravodlivosti nepatrí ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov konaní. Predstava, že ministerstvo spravodlivosti je povolané hodnotiť dôkazy obstarané konajúcim orgánom verejnej moci alebo predložené účastníkom konania je nesprávna a je v rozpore s ustanoveniami procesnoprávných predpisov upravujúcich jednotlivé konania. Námietky voči znaleckému úkonu ako jednému z podkladov

pre zistenie skutkového stavu treba uplatniť si pred konajúcim orgánom verejnej moci (z komentára Wolters Kluwer: G. G. H., D. G. G., D. D. I., r. 2020).

31. Zhrnúc vyššie uvedené možno konštatovať, že súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav veci, keď vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 185 C.s.p.) z hľadiska posúdenia opodstatnenosti uplatneného nároku, výsledky vykonaného dokazovania správne zhodnotil (§ 191 ods. 1 C.s.p.) a na ich základe dospel k správnym skutkovým a právnym záverom, ktoré v napadnutom rozhodnutí náležite a dostatočne odôvodnil (§ 220 ods. 2 C.s.p.). Súd prvej inštancie správne rozhodol, ak žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalovanú pohľadávku. Rovnako správne rozhodol aj o trovách konania podľa § 255 ods. 1 C.s.p., keď nebol dôvod na iný postup pri rozhodovaní o tomto nároku.

32. Na základe uvedeného odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 C.s.p. ako vecne správne potvrdil.

33. O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 378 ods. 1 a § 396 ods. 2 C.s.p., a v konaní plne úspešnému žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 2 po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktorý vydá súdny úradník.

34. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).